

Ücretli İşbulma Bürolarının kapatılması hakkındaki 34 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 16 . II . 1946 - Sayı : 6234)

No.
4866

Kabul tarihi
11 . II . 1946

BİRİNCİ MADDE — Cenevre'de 8 Haziran 1933 de Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından Ücretli İşbulma Büroları hakkında kabul olunan 34 numaralı Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için Hükûmete yetki verilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 Şubat 1946

ÜCRETLİ İŞBULMA BÜROLARI HAKKINDA 34 NUMARALI SÖZLEŞME PROJESİ

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vâki davet üzerine, Cenevre'de 8 Haziran 1933 de onyedinci toplantısını yapan Milletler Cemiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı; Gündemin birinci maddesini teşkil eden, ücretli işbulma meselesi hakkında, bazı tekliflerin kabulünü ve,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası sözleşme şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra;

Versay Andlaşmasının XIII ncu kısmında ve diğer barış antlaşmalarının mütenazır kısımlarında mevcut hükümler gereğince, Milletlerarası İş Teşkilâtı Üyelerince onanmak üzere, aşağıdaki sözleşme projesini kabul eder:

Madde — 1

1. Bu sözleşme bakımından «ücretli işbulma büroları» tâbiri şu mânâyı ifade eder:

a) Kazanç gayesi takip eden iş bulma büroları, yani doğrudan doğruya veya dolayısıyla taraflardan herhangi birinden maddi bir menfaat temini hedefiyle, bir işçiye iş veyahut bir işverene işçi bulmak hususunda tavassut eyleyen her şahıs,, şirket, müessese, acente veyahut diğer bir teşekkül; bu tarif, münhasıran veya esas itibarıyla iştigâl mevzuu işverenlerle işçiler arasında tavassuttan ibaret olanlar hariç, gazetelere ve diğer yayım vasıtalarına şâmil değildir;

b) Kazanç gayesi takip etmiyen işbulma büroları, yani maddi bir menfaat gütmemekle beraber, işverenden veya işçiden, servisleri için duhuliye, aidat veya başka herhangi bir nam altında para alan şirket, müessese, acente veya diğer teşekküllerin iş bulma servisleri.

2. Bu sözleşme gemi adamları hakkında uygulanmaz.

Madde — 2

1. (Birinci maddenin 1. a) fıkrasında yazılı kazanç gayesiyle çalışan ücretli iş bulma büroları, bu sözleşmenin her üye için yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren 3 sene zarfında kapatılacaklardır.

2. Bu kapatmadan evvelki mühlet zarfında:

- a) Yeniden kazanç gayesiyle çalışan ücretli işbulma bürosu açılmıyacaktır.
- b) Kazanç gayesiyle çalışan ücretli işbulma büroları, yetkili makamın kontrolü altına konulacak ve bu makameca onanmış bir tarifede yazılı ücret ve masraflardan başka para almıyacaklardır..

Madde — 3

1. Bu sözleşmenin 2 nci maddesinin 1 nci fıkrasından inhirafa, ancak ilgili patron ve işçi temsilcilerinin fikri alındıktan sonra ve istisnai şekillerde olmak üzere yetkili makameca müsaade edilebilir.

2. Bu madde gereğince müsaade edilen inhiraflar, ancak Millî kanunlarla sarîh şekilde tesbit edilip işbulma keyfiyetinin hususî şartlar içinde ve inhiraflı haklı gösterecek surette cereyan ettiği sanat ve mesleklere mensup işçi zümrelerine iş bulmakla iştigal eden bürolar hakkında uygulanacaktır.

3. 2 nci maddede yazılı 3 aylık mühlet bittikten sonra, bu maddeve istinaden, yeni ücretli işbulma büroları açılmasına müsaade edilemez.

4. Bu madde gereğince, kendilerine inhiraflı müsaadesi verilen her ücretli işbulma bürosu:

- a) Yetkili makamın kontrolü altına konulacaktır.
- b) Yetkili makamın tensibi ile âzami on yıl zarfında, her sene yenilenecek bir yıllık ruhsatname almağa mecbur olacaktır.
- c) Ancak, yetkili makameca onanmış bir tarifede yazılı ücret ve masrafları alabilecektir.
- d) Ancak ruhsatnamesinde müsaade edilmiş olmak ve ilgili memleketler arasında mevcut bir anlaşmayı uygulamak şartıyla yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

Madde — 4

(1 nci maddenin 1. b) fıkrasında yazılı kazanç gayesi takip etmiyen işbulma büroları :

- a) Yetkili makamdaki izin almak mecburiyetinde olacaklar ve onun kontrolü altında bulunacaklardır
- b) Yapılan masraflar iyice nazara alınmak suretiyle yetkili makameca tesbit edilecek bir tarifeden daha yüksek para alamıyacaktır.
- c) Ancak yetkili makameca müsaade edilmek ve ilgili memleketler arasında mevcut bir anlaşmayı uygulamak şartıyla yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

Madde — 5

Gerek bu sözleşmenin 1 nci maddesinde yazılı ücretli işbulma büroları, gerek parasız da olsa, işbulmayı mutad meşgale ittihaz etmiş olan her şahıs, şirket, müessesese, acente veyahut teşekkül, yetkili makama bir beyanname vermeğe ve bunda ücretli mi, ücretsiz mi çalıştıklarını bildirmeğe mecburdurlar.

Madde — 6

Gerek bundan evvelki maddelere, gerek onların yerine getirilmesine ait diğer hükümlere muhalif hareketlere karşı, millî kanunlar, bu sözleşmede derpiş edilen ruhsatname veya müsaadelerin geri alınmasını da ihtiva eden cezaları tâyin edeceklerdir.

Madde — 7

Versay anlaşmasınının 408 nci ve diğer barış anlaşmalarınının mütenazır maddelerinde derpiş edilen yıllık raporlar, 3 ncu madde gereğince müsaade edilen inhiraflar hakkında gereken malûmatı havi olacaklardır.

Madde — 8

Bu sözleşmenin, Versay andlaşmasının XIII nci kısmında ve diğer barış andlaşmalarının mütenazır kısımlarında derpiş edilen şartlar içinde kati şekilde onandığına ait belge Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine gönderilecek ve bu onanma Genel Sekreterlikçe tescil edilecektir.

Madde — 9

Bu sözleşme, ancak onamaları Sekreterlikte tescil edilmiş olan üyeleri bağlayacaktır. Sözleşme, iki üyenin onamaları Genel Sekreterlikte tescil edildikleri tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Bundan sonra bu sözleşme her üye için, onaması tescil edilmesinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde — 10

Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerinden ikisinin onamaları sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, teşkilâtın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan tebliğ edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

Madde — 11

Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu, yürürlüğe girmeye başladığı tarihten on sene geçtikten sonra, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, Sekreterlikte tescili tarihinden bir sene sonra muteber olur.

Bu sözleşmeyi onamış olup ta, onu bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin geçmesinden bir yıl sonra, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu sözleşmeyi, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde her on yıllık devre bittikçe feshedilebilecektir.

Madde — 12

Bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek her on yıllık devrenin sonunda, Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, onun uygulanması durumu hakkında Genel konferansa bir rapor vermekle ve konferansın gündemi içine onun tamamen veya kısmen tadili meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir karar almakla ödevlidir.

Madde — 13

Konferans, bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir sözleşme kabul ettiği takdirde, bu yeni sözleşmede başka türlü hükümler bulunması hali müstesna;

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti yukarıdaki 11 nci maddede bakılmaksızın tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi kayıt ve şartı ile, şimdiki bu sözleşmenin kendiliğinden ve derhal feshini intaç edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, şimdiki bu sözleşme üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

Şimdiki bu sözleşme, onu onamış ve tadil edici sözleşmeyi ise onamamış olan üyeler için eski metin ve şekli ile yürürlükte kalmıya devam edecektir.

Madde — 14

Bu sözleşmenin fransızca ve ingilizce metinlerinin her ikisi muteber olacaktır.

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan sözleşmenin tarih ve numarası</i>	:	12 . II . 1946 ve 1/537
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	12 . II . 1946 ve 4/157
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 21 72 22 15,50,96,101,109,120:123